

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Beantwoording SO 'Toezicht op algemeen nut'

Datum

17 maart 2023

Notanummer

2023-0000071052

Bijlagen

1. Beantwoording SO
2. Aanbiedingsbrief
3. Kabinetsreactie

Aanleiding

De vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer heeft op 1 februari 2023 in het kader van schriftelijk overleg vragen gesteld over de kabinetsreactie op het adviesrapport 'Toezicht op algemeen nut' die u 16 december 2022 aan de Kamer heeft gestuurd. Hierbij leggen we u de (concept)beantwoording voor.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met bijgevoegde beantwoording (bijlage 1 – vanaf p. 10)?
Zo ja, dan vragen we u de aanbiedingsbrief (bijlage 2) te ondertekenen.
2. Bent u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

02.04.23

← Akkoord

←

Mun

Kernpunten

- De vragen zijn grofweg op te delen in drie categorieën: vragen over gedragingen van ANBI's die maatschappelijk gezien (on)gewenst zijn, vragen over het huidige toezicht, en vragen over (mogelijke) verbetering van het toezicht.
- De beantwoording van de vragen is in lijn met de kabinetsreactie. Met betrekking tot de verbeteringen van het toezicht wordt (voor zover mogelijk) de stand van zaken gegeven wat betreft de implementatie van de aanbevelingen.

Toelichting

Kabinetsreactie

- Het adviesrapport 'Toezicht op Algemeen Nut' is in opdracht van het Ministerie van Financiën opgesteld. In de kabinetsreactie is ingegaan op de 7 aanbevelingen van de adviescommissie langs de volgende lijn.
- Het kabinet volgt het advies van de commissie om geen grondrechtentoets op te nemen in de ANBI-regelgeving. De commissie en het kabinet achten deze interventie onwenselijk, onnodig, en onwerkbaar.
- Het kabinet neemt voorlopig de aanbeveling niet over om een (aangescherpt) bestedingscriterium (jaarlijks minimum aan activiteiten verrichten of een minimumbedrag aan het algemeen nut besteden) in te

- voeren. Het nut en de vormgeving van een dergelijk criterium wordt meegenomen in de evaluatie van de ANBI-regeling(en) in 2023.
- Het kabinet onderneemt actie om diverse aanbevelingen over te nemen om het toezicht op ANBI's te verbeteren. Daarbij is het verbeteren van de informatiepositie van het ANBI-team op dit moment de hoogste prioriteit, zodat toezicht gerichter en minder arbeidsintensief (en dus effectiever) kan worden uitgevoerd. De Belastingdienst is over de voorgenomen wijzigingen reeds in (goed) overleg getreden met de sector.
 - De aanbeveling om zelfregulering door de sector te versterken wordt overgenomen. De Belastingdienst zal de samenwerkingsconvenanten met het CBF en CIO voortzetten en evalueren met de sector. Daarnaast wordt met de Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie (SBF) verder gesproken over de wijze waarop de uitvoering van de ANBI-regelgeving verbeterd kan worden.

Schriftelijk overleg

- Meerdere fracties hebben vragen gesteld over gedragingen van ANBI's die op gespannen voet staan met wat maatschappelijk als aanvaardbaar wordt geacht. In dat kader wordt ook gevraagd naar een uitbreiding van het huidige bestedingscriterium (anti-oppoteis). Hierop is telkens benadrukt dat 'algemeen nut' in de wet neutraal is geformuleerd en de Belastingdienst dat criterium ook op neutrale wijze toetst. Of en op welke manier een uitbreiding van de bestedingseis nuttig kan zijn, wordt meegenomen in de evaluatie van de ANBI-regelingen die dit jaar plaatsvindt.
- Er wordt een aantal feitelijke vragen gesteld over het huidige toezicht op ANBI's, o.a. het aantal fte, de integriteitseis en wanneer de ANBI-status wordt ingetrokken. Daarbij is o.a. naar voren gebracht dat de Belastingdienst in het kader van risicogericht toezicht het zwaartepunt steeds heeft gelegd bij verlening van de ANBI-status.
- Daarnaast worden vragen gesteld over de stand van zaken betreffende verbeteringen van het toezicht. Daarop wordt geantwoord dat de inzet van het kabinet zich voorlopig met name richt op verbetering van de informatiepositie van de Belastingdienst, zodat het toezicht gerichter en efficiënter kan worden uitgevoerd, en in algehele zin kan worden verbeterd.
- De digitale gegevensverwerking van de Belastingdienst zal worden verbeterd en er zal een centraal punt opgesteld worden waar ANBI-gegevens aangeleverd, verwerkt en gepubliceerd worden. De verplichte gecentraliseerde aanlevering van gegevens vergt in eerste instantie een aanpassing van de regelgeving, omdat de ANBI-regelgeving nu ANBI's slechts verplicht om gegevens op de eigen of gemeenschappelijke website te publiceren. Parallel aan de aanpassing van de regelgeving kan een online portaal worden ontwikkeld. Dit vraagt om een IV-inspanning en daarbij speelt de prioritering van de schaarse beschikbaarheid van IV-middelen binnen de Belastingdienst een rol. De inpasbaarheid van deze werkzaamheden wordt meegenomen in het meerjarenportfolio van medio 2023 en dan zal ook duidelijk worden wanneer inwerkingtreding haalbaar is.
- In de kabinetsreactie is aangegeven de aanbeveling om het stimuleren van zelfregulering op te pakken. In samenspraak met J&V en de SBF zal hiervoor een plan van aanpak worden opgesteld, waarover eind dit jaar de

Tweede Kamer wordt geïnformeerd.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.